

**Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet**

**Yttrande över Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdraget
”Prövning av miljöfarliga verksamheter och krav på bland annat
upprättande av miljökonsekvensbeskrivning”.**

Ert ärendenummer: M2015/02675/R

Det är positivt att miljöprövningsförordningen (MPF) omarbetas i syfte att synkronisera paragraferna med bilaga 1 i industriutsläppsdirektivet (IED). Förslaget syftar till att åtgärda brister och öka systematiken i MPF samt att förenkla och underlätta tolkningen av reglerna för både verksamhetsutövare och myndigheter, vilket är mycket välkommet.

Länsstyrelsen i Stockholms län lämnar följande synpunkter på föreslagna förändringar i MPF med flera förordningar:

Pkt. 4.4.2 Begreppet industriutsläppsverksamhet m.m.

Vi instämmer med Naturvårdsverkets uppfattning att förkortning IED numera är ett inarbetat begrepp och bör användas. Föreslagen ändring från industriutsläppsverksamhet(IUV) till IED-verksamhet innebär dock behov av ändringar inte bara i författningstext, men även i Miljöreda och SMP.

Naturvårdsverket föreslår att de bestämmelser i MPF som omfattas av industriutsläppsförordningen (IUF) bör lämpligen markeras genom att lägga till ett –i efter verksamhetskoden. Vi anser att det blir tydligare att markera verksamhetskoden med IED. Det blir dessutom enhetligt med det föreslagna begreppet IED-verksamhet.

Pkt 4.2.4 Klassningen av huvud- och sidoverksamhet - klassificeringsbeslut

Vi instämmer med Naturvårdsverkets förslag att den operativa tillsynsmyndigheten bör fatta beslut om klassificering av vad som anses vara den huvudsakliga industriverksamheten. Vi anser dock att det kan vara aktuellt att miljöprövningsdelegationen (MPD) kommer behöva ta ställning till klassificeringen redan vid tillståndsprövningen. Det är då viktigt att ansökan innehåller underlag för klassificeringen och att tillsynsmyndighet ges möjlighet att yttra sig särskild i denna fråga. Beslut om klassificering kan fattas av tillsynsmyndigheten efter det att tillståndsprocess är avslutad.

Enligt Naturvårdsverkets förslag ska klassificeringsbeslut fattas efter det att verksamhetsutövare redovisat hur verksamheten uppfyller slutsatser om bästa tillgängliga teknik i sin miljörapport. Det är inte belyst i Naturvårdsverkets

YTTRANDE

Datum
2016-01-21

Beteckning
100-20987-2013

redovisning varför just den tidpunkten för fastställande av klassificering väljs. Eftersom BAT-slutsatser ska redovisas i miljörapporten fyra år efter det att slutsatser för den huvudsakliga IED-verksamheten offentliggjorts bör det anses vara avgörande för verksamhetsutövaren att veta vilken den huvudsakliga industriverksamheten är, i god tid innan slutsatserna ska uppfyllas. Förslaget innebär också att fastställande av huvud- och sidoverksamheter för alla tillsynsobjekt kan bli väldigt utspridd i tiden.

I Länsstyrelsernas anläggningsregister, Miljöreda, måste vi redan i dagsläget ange om en verksamhetskod för en IED-verksamhet är huvud- respektive sidoverksamhet. Länsstyrelserna har därför redan idag tagit ställning till vilken av en verksamhets industriutsläppsverksamheter som är att betrakta som den huvudsakliga.

Vi anser att utifrån de föreslagna kriterierna kan man redan idag fatta beslut om klassificering för IED-verksamheter. Enligt Naturvårdsverkets bedömning kommer det endast bli aktuellt att använda kriterium 3 - vad som anges i slutsatserna - i ett mycket litet antal fall. Eftersom klassificeringen av vad som anses vara den huvudsakliga industriverksamheten ska ha viss flexibilitet bör klassificeringen kunna ändras i fall nytt underlag tillkommer tillsammans med de med tiden offentliggjorda BAT-slutsatserna. Det är dessutom enklare och effektivare med en engångsarbetsinsats då tillsynsmyndigheten fattar beslut om klassificering för alla sina IED-tillsynsobjekt oavsett om BAT-slutsatser är offentliggjorda och gäller eller inte. Rent administrativt blir det också enklare och tydligare om verksamhetsutövare kommer in med en särskild skrivelse med förslag till klassificeringen. Ett datum när sådan skrivelse senast ska ha inkommit till tillsynsmyndigheten bör då föreskrivas, förslagsvis i samband med närmaste miljörapportering.

Pkt. 5.2 2 MPF Jordbruk

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Pkt. 5.8 Massa, papper och pappersvaror

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Pkt. 5.10 Stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Pkt. 5.14 Metall- och plastbehandling mm

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Pkt. 5.16 Förbrukning av organiska lösningsmedel

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

YTTRANDE

Datum
2016-01-21

Beteckning
100-20987-2013

Pkt 5.17 Gas- och vätskeformiga bränslen, el värme och kyla

Länsstyrelsen är positiv att skillnaden mellan rötning av organiskt material som inte utgörs av avfall och uppgradering förtydligas.

Pkt 5.18 Rening av avloppsvatten

Naturvårdverket föreslår förändringar dels avseende paragrafernas inbördes ordning, dels avseende avgränsningen av C-punkten, dels avseende avgränsningen av IUV-punkten.

När det gäller den inbördes ordningen av paragraferna har Länsstyrelsen inga invändningar. Förslaget följer den hierarkiska modellen att placera tillståndspliktiga punkter före anmälningspliktiga.

Länsstyrelsen noterar att Naturvårdsverket generellt ändrat flera beskrivningar av verksamhetskoderna så att det intervall som koden omfattar framgår direkt i punkten. Detta kan uppfattas som tydligare av en ovan läsare och är därmed bra. För att undvika tolkningssvårigheter förordar vi dock i just i detta fall att C-punkten fortsatt avgränsas med en hänvisning till närmaste tillståndspliktiga punkt enligt tidigare modell. I 28 kap. skiljer sig nämligen grunderna, mycket medvetet, för hur storleken ska beräknas mellan C- och B-punkten.

Första paragrafen är knuten till förutsebar inkommande belastning (i läsanvisning konkretiserad till ”maximal genomsnittlig veckobelastning”). Tidigare var även första punkten knuten till dimensionering, men detta fick negativa konsekvenser för överdimensionerade anläggningar med låg aktuell belastning som därmed omotiverat ur miljösynpunkt kom att hamna i en högre prövningskategori.

Artikel 4.4 i direktiv 91/271/EEG, avloppsdirektivet, inför begreppet maximal genomsnittlig veckobelastning. Anläggningar som renar avloppsvatten från tätbebyggelser som genererar en belastning som överstiger 2 000 person-ekvivalenter (pe) omfattas av direktivet. Det fanns därför anledning att justera punkten 90.10 till en mer direktivskonform utformning.

Begreppet är dock tämligen svårtolkat, särskilt för mindre anläggningar som generellt sett har en mer varierande inkommande belastning, varför det för mindre anläggningar är mer lämpligt att använda ett annat begrepp (t.ex. dimensionering).

Naturvårdsverkets förslag:

28:1 § Anmälningsplikt B och verksamhetskod 90.10 ...som tar emot avloppsvatten...

28:3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.30 gäller för avloppsreningsanläggning som är dimensionerad för mer än 200 men högst 2000 personekvivalenter.

Förslaget att avgränsa punkten C uppåt kan illustreras av följande exempel:

Ex. 1 anläggning dimensionerad för 1 990 pe (C) tar emot 3 000 pe (B) – då gäller B

Ex. 2 anläggning dimensionerad för 3 000 pe (ej C) men tar emot 1 000 pe (ej B) – då blir det otydligt vad som gäller.

YTTRANDE

Datum
2016-01-21

Beteckning
100-20987-2013

Länsstyrelsen konstaterar att konsekvensutredningen varken analyserar eller motiverar den ändrade formuleringen av C-punkten. Vi förordar därför att denna ändring inte genomförs.

IED-reningsverk, ny paragraf 28:2 (90.15i).

Tillståndsplikt enligt denna bestämmelse gäller inte om verksamheten huvudsakligen tar emot avloppsvatten från hushåll eller om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 13 § FMH

Länsstyrelsen ser flera problem med den förslagna formuleringen ovan om vad som ska undantas från punkten, vilken kan illustreras av exemplet industrireningsverk med en personaltoalett ansluten.

13 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMH, gäller så snart en toalett ska anslutas till en avloppsanläggning, men inte om anläggningen redan prövas enligt miljöprövningsförordningen (15 § FMH).

Prövningsplikten enligt 13 § FMH upphävs alltså om MPF är tillämplig, men prövningsplikten enligt ny 28:2 § MPF upphävs om 13 § FMH är tillämplig. Att nämna 13 § i punkten 90.15-i öppnar därför för förvirring.

Att använda ”huvudsakligen” leder också till oönskade tolkningssvårigheter; det finns ett antal reningsverk där huvuddelen av belastningen är från livsmedelsindustri, men som ändå ska omfattas av avloppsdirektivet (och därmed inte vara en IED-verksamhet). Definitionen av ”avloppsvatten från tätbebyggelse” i direktivets artikel 2 punkt 1 anger ingen fördelning mellan hushållspillvatten och industrispillvatten. Vi förordar därför att undantaget formuleras om, se vidare nedan.

Länsstyrelsen bedömer att syftet med bestämmelsen är att försäkra sig om att stora industrireningsverk omfattas av tillståndsplikt om de inte redan ingått i en prövning av den ursprungliga IED-verksamheten ”oberoende utförd rening”. Men liksom instiftarna av IED anser vi att anläggningar som redan omfattas av avloppsdirektivets krav inte bör dubbelregleras av IED.

Anläggningar för rening av IUV-utsläpp som idag inte omfattas av prövningsplikt på grund av att de renar avloppsvatten från tätbebyggelse eller på grund av att de ingår i en befintlig IUV ska enligt Länsstyrelsens tolkning av punkt 6.11, bilaga 1 IED, prövas och omfattas av IED.

Länsstyrelsen föreslår därför att bestämmelsen omformuleras:

28:2 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.15-i gäller för oberoende avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från sådan anläggning som avses i 1 kap. 2 § Industriutsläppsförordningen (2013:250). Tillståndsplikt enligt denna bestämmelse gäller inte om verksamheten avser hopsamling, rening och utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse.

YTTRANDE

Datum
2016-01-21

Beteckning
100-20987-2013

Pkt. 5.11 Kemiska produkter

Länsstyrelsen är positiv till att man ändrar i 12 kap. MPF kemiska produkter så att nu endast de verksamheter som tillverkar en produkt som blir klassad som särskilt farlig kemisk produkt omfattas av tillståndsplikten.

Pkt. 6 Avfallshantering*Mellanlagring*

I 29:53 anser Länsstyrelsen att punkten bör ändras till "...lagring av farligt avfall i avvaktan på återvinning eller bortskaffande i IED anläggning, om mängden avfall..." för att minimera överimplementeringen av punkt 5.5 i bilagan 1 i IED-direktivet.

Deponering

Punkterna 29:14 och 29:15 bör ändras till "icke-farligt avfall" istället för "annat avfall än inert eller farligt avfall".

Användning för anläggningsändamål

I punkterna 90.131 eller 90.141 bör inert avfall tas bort. Avfallsförordningen klassar avfall i icke-farligt avfall och farligt avfall. Eftersom punkten avser återvinning och inte deponering så bör definierade begrepp som används för deponering inte användas i denna punkt.

Vägledning om användning för anläggningsändamål anser Länsstyrelsen kan utvecklas och behöver förtydligas för att förhindra att nya förorenade områden bildas och tydliggöra när återvinning är möjlig avseende avfallstyper, och begreppen ringa och inte endast ringa.

Uppläggning

Länsstyrelsen ser att vägledning om uppläggning av muddermassor behövs avseende vad som avses med bland annat vattenvägar. I vattenverksamhet finns andra benämningar där muddermassor uppkommer.

För att förenkla för verksamhetsutövarna och förhindra onödig förflyttning av massor bör utredas om det går att förenkla genom att möjliggöra att avvattna och deponera på samma plats, vilket idag är omöjligt eftersom det är förbjudet att deponera flytande avfall på deponier.

Pkt. 11 Berg- och naturgrustäkter

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Pkt. 13.3 Avgifter för prövning av dispens från begränsningsvärden

Länsstyrelsen konstaterar att avgiftens storlek för att söka dispens är uppskattad då ingen erfarenhet finns av prövningar av aktuella dispensansökningar.

Länsstyrelsen bedömer att storleken på avgiften kan vara rimlig samt då Naturvårdsverket också föreslår att avgiftens storlek bör omprövas när större erfarenhet har erhållits. Länsstyrelsen anser att avgiften för ansökan om dispens

YTTRANDE**Datum**
2016-01-21**Beteckning**
100-20987-2013

även ska gälla för ansökan för alternativvärden vilket inte framgår klart av förslaget.

För att minska det administrativa arbetet med debitering av dispensavgifter föreslår Länsstyrelsen att det bör undersökas om inte dispensavgiften kan tas ut i samband med att den årliga avgiften för prövning och tillsyn debiteras de miljöfarliga verksamheterna genom systemet Miljöreda. I systemet bör det då finnas en post för antalet behandlade dispenser samt en totalkostnad för detta för varje anläggning och år. Alternativt bör det övervägas om avgiften ska betalas in i samband med att ansökan om dispens lämnas in och innan en dispensansökan börjar behandlas av miljöprövningsdelegationen.

Övriga synpunkter

Det är viktigt att en ny vägledning till tillämpning av de nya bestämmelserna i MPF tas fram av Naturvårdsverket så snart som möjligt.

Detta yttrande har beslutats av miljödirektör Göran Åström. I den slutliga handläggningen har även deltagit länsassessor Åke Drevenius samt miljöhandläggaren Izabela Tyrka Pettersson, föredragande.

Göran Åström

Izabela Tyrka Pettersson